

9. Ніколаєва І. Філософія екзистенціалізму як найбільш особистісно орієнтована течія ХХ століття. *Вісник Львівського університету. Серія : Філософ.-політол. студії*. 2020. № 29. С. 120–125.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-453-8-9>

ФІЛОСОФІЯ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

Левосюк П. М.

аспірант кафедри філософії

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

В умовах військової агресії проти України питання управління набуває особливого значення, адже виклики, що постають перед суспільством і державою, вимагають не лише оперативного реагування, а й глибокого філософського осмислення. Філософія управління в умовах війни потребує не тільки адаптації класичних управлінських підходів, але й інтеграції принципів етики, соціальної відповідальності та стійкості. Управлінські процеси під час війни повинні бути спрямовані на збереження соціального порядку, захист прав людини та забезпечення базових потреб населення.

Війна є непередбачуваною та змінною, що вимагає від управлінців здатності швидко адаптуватися до нових реалій. Одним із ключових аспектів філософії управління в умовах війни є адаптивність, що передбачає гнучку організацію, яка здатна змінюватися відповідно до потреб кризового періоду. Так, управлінські структури повинні бути спроможні швидко змінювати стратегії, приймати нестандартні рішення та оптимізувати ресурси для забезпечення безпеки та добробуту громадян.

В умовах війни особливої ваги набуває соціальна відповідальність як принцип, що забезпечує пріоритет захисту життя та здоров'я громадян, а також підтримку їхніх прав і свобод. Військові дії змінюють саму природу державного управління, спрямовуючи його на захист людського капіталу, соціальної стабільності та громадського здоров'я. Питання соціальної відповідальності набуває нових вимірів, коли кожне рішення впливає на виживання та добробут населення. У цьому контексті управлінські структури повинні розробляти довгострокові стратегії, що спрямовані на подолання кризових ситуацій та підвищення соціальної стійкості.

Етичне лідерство в умовах війни передбачає прийняття рішень, що базуються на моральних принципах та суспільних цінностях. Лідери повинні бути готові до прийняття рішень, які не завжди приносять економічний чи стратегічний зиск, але сприяють збереженню людської гідності та довіри до влади. У цьому сенсі філософія управління в умовах війни апелює до етики відповідальності, коли кожен управлінський акт повинен нести соціальну та моральну виправданість.

Важливим аспектом філософії управління в умовах війни є стимулювання суспільної єдності та солідарності. Війна є ситуацією, що вимагає мобілізації всіх ресурсів, включаючи людський фактор. Для підтримки соціальної стійкості необхідно формувати серед населення відчуття згуртованості, взаємодопомоги та колективної відповідальності. Розвиток таких якостей у суспільстві сприяє не тільки подоланню поточних криз, але й закладає фундамент для післявоєнного відновлення та розвитку.

Отже, філософія управління в умовах війни спрямована на досягнення гармонійного поєднання адаптивності, соціальної відповідальності, етичного лідерства та суспільної єдності. Це є основними складовими, які дозволяють ефективно відповідати на виклики війни, забезпечуючи соціальний порядок і безпеку населення. Дана філософія управління є також інструментом для захисту національних інтересів та підтримки суспільного духу. Сучасні виклики потребують нового підходу до управління, в основі якого лежить етична і соціальна відповідальність, що формує основи для подальшого розвитку в умовах стабільності.

Література:

1. Іванов І. В. Основи управління в кризових умовах. К. : Наукова думка, 2020. 230 с.
2. Петренко А. С., Добрянська О. О. Соціальна відповідальність та військовий менеджмент. Львів : ЛНУ, 2021. 145 с.
3. Смирнов Ю. В. Психологічні аспекти лідерства в умовах війни. Харків : ХНУ, 2019. 180 с.
4. Shevchenko, P.V. Ethical Leadership in Wartime: A Case Study of Ukraine. *Journal of Modern Philosophy*, 2022, 5(3), 45–60.
5. Захарченко Н. М. Роль суспільної єдності у подоланні кризових ситуацій. *Вісник соціальних наук*. 2021. № 2. 89–103.